Naisjärjestöjen Keskusliiton lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

20.11.2025

Naisjärjestöjen Keskusliitto (NJKL) kiittää sosiaali- ja terveysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Kuten olemme aiemmissa lausunnoissa todenneet, NJKL pitää ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja tasa-arvon kannalta myönteisinä.

Esitetyt muutokset erityisraskausrahaan parantavat raskaana olevien, hiljattain synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden asemaa edistäen näin työelämän tasa-arvoa. Jatkossa oikeus erityisraskausrahaan laajenee, mikä parantaa raskaana olevien keskinäistä yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee raskaana olevalle ja sikiölle aiheutuvia vaaroja. Esitettyjen muutosten myötä voidaan paremmin tunnistaa erilaiset riskejä sisältävät tilanteet ja olosuhteet.

Myös oikeus toimeentuloon turvattaisiin nykyistä paremmin. Jatkossa erityisraskausvapaaseen ja -rahaan olisi yhdenvertaisesti oikeus kaikilla raskaana olevilla, jotka työssään altistuvat jollekin sairausvakuutuslaissa ja sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetussa asetuksessa tarkoitetulle vaaratekijälle ja joiden kohdalla työoloja tai työaikoja muuttamalla tai muihin tehtäviin siirtämällä ei voida riskiä poistaa. Näin ollen osa raskaana olevista, työstään pois jäävistä ei joutuisi jäämään vapaalle työstään ilman toimeentulon turvaa tai käyttämään esimerkiksi palkallisia vuosilomapäiviä toimeentulonsa turvaamiseksi.

NJKL kannattaa myös ehdotettua muutosta, jonka myötä erityisraskausraha olisi mahdollista saada osittaisena. Kuten hallituksen esityksessä mainitaan, mahdollisuus jatkaa työssä osa-aikaisesti ja saada erityisraskausrahaa osittaisena lyhentäisi vanhempain- ja perhevapaista aiheutuvaa kokoaikaista työstä poissaoloaikaa naisten kohdalla. Tällä voi olla myönteinen vaikutus erityisesti naisten ura- ja palkkakehitykseen sekä eläkekertymään.

Lisäksi ehdotetut muutokset erityisraskausrahaan tukevat tavoitetta yhdenmukaistaa kansallinen lainsäädäntö raskaussuojeluasetuksen ja -direktiivin kanssa.